

ODAMIZ BÜNYESİNDE İNSÜLİN BANKASI AÇILDI

GAPDİAB PROJESİ ÇERÇEVESİNDEKİ İLK İNSÜLİN BANKASI 21 OCAK 2001 TARİHİNDE DİYARBAKIR ECZACILAR ODASINDA AÇILDI. İNSÜLİN BANKASININ AÇILIŞI 5 YILDIR ŞEKER HASTASI OLAN VE HİÇ BİR SOSYAL GÜVENCESİ OLMADIĞI İÇİN İNSÜLİN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKEN ABDÜLHALİK NAS TARAFINDAN YAPILDI. AÇILIŞA GAPDİAB PROJE KOORDİNASYON KURULU BAŞKANI PROF.DR. TEMEL YILMAZ, BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. ŞÜKRÜ HATUN, TEB MERKEZ HEYETİ ÜYESİ ECZ. SEVGİ YILDIZ DİCLE ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ BAŞHEKİMİ DOÇ. DR. MİTHAT BAHÇECİ, DİYARBAKIR TABİPLER ODASI BAŞKANI DR. EMİN ULUĞ, İNSÜLİN BANKASININ İNSÜLİN İHTİYACINI KARŞILAYAN LILLY VE NOVONORDİSK FİRMALARININ TEMSİLCİLERİ, ÇOK SAYIDA ECZACI VE BASIN MENSUBU KATILDI. TOPLANTININ AÇILIŞ KONUŞMASINI ODA BAŞKANIMIZ MEHMET İLEN YAPTI.

DİĞER KONUŞMACILARIN ARDINDAN PROJEYE KATKILARI NEDENİYLE DİYARBAKIR ECZACI ODASI TARAFINDAN PROF. DR. TEMEL YILMAZ'A, PROF. DR. ŞÜKRÜ HATUN'A, PROF. DR. İLHAN SATMAN'A VE DOÇ.DR. MİTHAT BAHÇACI'YE BİRER PLAKET VERİLDİ. VE İNSÜLİN BANKASININ AÇILIŞI YAPILDI. AÇILIŞIN ARDINDAN DİCLE ÜNİVERSİTESİNİN KONFERANS SALONUNDA HEKİM, ECZACI, HEMŞİRE, EBE VE DİYETİSYENLERE YÖNELİK BİR TOPLANTI YAPILDI.

GAPDİAB PROJESİNİN AMACI

GAPDİAB Projesi, Avrupa V. St. Vincent Toplantısı İstanbul Bildirgesi'nde belirtilen "Diyabetli bireylerin temel insan haklarından yararlanabilmelerini sağlamak, sağlık sorunlarını azaltmak ve ortalama yaşam süresini yükseltmek için kişisel, yerel, bölgesel ve ulusal olarak kısa zamanda ulaşılması kolay hedefler belirlenmesi" ilkesinden hareketle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde diyabetli hasta tedavi ve bakım düzeyinin artırılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi amacıyla planlanmıştır.

Projenin ana amaçları aşağıda maddeler halinde özetlenmiştir.

1. Diyabetle mücadele için sağlık ekibi

ve

toplumun bilinçlendirilmesi

- Diyabet konusunda halka aydınlatıcı broşür, yazı ve afişlerle Dünya Diyabet Federasyonu tarafından hazırlanan uluslararası materyallerin çevirisi yapılarak bölge illerinde Eczaneler, Sağlık Ocakları ve diğer ilgili birimler tarafından yaygın olarak dağıtılmasının sağlanması, eczaneler ve sağlık birimlerine asılması.
- Bölgedeki yerel TV'ler tarafından kullanılmak üzere "Diyabet konusunda erken teşhis, bilinçli tedavi ve korunma" konulu fragmanlar hazırlanması.
- Bölgedeki yerel basın kuruluşları için bir "Nondiabetik popülasyonu ve diyabetik hastaların aydınlatılmasına yönelik programlar yapılması için konu ile ilgili basın kiti" hazırlanması.
- Diyabetli hastalara yönelik hasta eğitim materyallerin ve kitapların hazırlanması.

- Ulusal Diyabet Eğitim Gurubu ve Türk Tabipler Birliği ortak olarak bölge hekimlerine yönelik bilimsel kitap ve yayınların hazırlanması.
- Türk Eczacılar Birliği ile birlikte bölgedeki eczacılara yönelik bilimsel aydınlatıcı kitap hazırlanması.
- Diyabet Hemşireleri Derneği ile birlikte hemşire ve ebelere yönelik aydınlatıcı materyal hazırlanması.
- Türkiye Diyetisyenler Derneği tarafından "Sağlıklı beslenme" konusunda bir halk broşürü hazırlanması.
- Proje kapsamında "GÜNEYDOĞU DİYABET PROJESİ BÜLTENİ" isimli iki ayda bir hazırlanacak bir yayın organının hazırlanması.

2. Diyabet tedavisinde görev alacak ekibin ve diyabetli hastaların eğitimi

- Bölge illerinde diyabet tedavi ve bakımını yürütecek birinci basamak hekimlerin eğitiminde görev alacak eğitimcilerin eğitimi.
- Bölgede bulunan uzman hekimlere yönelik güncel ve modern diyabet tedavisi konusunda yenilikleri içeren sürekli eğitim toplantıları ve kurslar düzenlenmesi.
- Bölge illerinde çocuk hastalıkları uzmanlarına yönelik Tıp I diyabetli hastanın izlem ve tedavisindeki yenilikler konusunda kurslar düzenlenmesi.
- Diyabet tespit edilmiş hastalar ve sürekli eğitim programları düzenlenmesi, bu amaçla hasta okulları açılması ve yazılı veya görsel eğitim materyali sağlanması, konferanslar düzenlenmesi.

- e) Bölge illerindeki diyabet bakım ekiplerinin güçlendirilmesi amacıyla diyabet hemşiresi eğitim kurslarının düzenlenmesi.
- f) Bölgede görev yapan diyetisyenlere yönelik diyabet konusunda mezuniyet sonrası eğitim kurslarının düzenlenmesi.
- g) Bölge illerinde diyabetli hasta eğitimi için eczacılara yönelik sürekli mesleki eğitim toplantılarının düzenlenmesi.

3. Diyabetli çocukları koruma programlarının geliştirilmesi ve insülin destek birimlerinin kurulması

- a) Güneydoğu Anadolu Diyabet Destek Projesi amaçları doğrultusunda sağlık güvencesi olmayan (SSK, Emekli Sandığı, Bağ-Kur kapsamında olmayan ve yeşil kartı bulunmayan) 18 yaş altındaki insülin kullanan diyabet hastalarının insülin ihtiyaçlarını karşılamak için proje kapsamındaki illerde İNSÜLİN DESTEK BİRİMİ (İNSÜLİN BANKASI) kurulması (Bu birimler Eczacı Odalarında veya proje il yönetim ekibinin saptayacağı yerlerde kurulacaktır. Birim sorumluluğu Eczacı Odası tarafından yürütülecektir).
- b) Bölgedeki diyabetli çocukların tümünü kapsayan bir "diyabetli çocuklar kütüğü" hazırlanması ve çocuklar ile ailelerinin eğitimine öncelik verilmesi.

GAPDİAB PROJE ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GAPDİAB proje çalışmalarının diyabet yaşam kalitesi ve kronik komplikasyon prevalansında etkin olup olmadığını değerlendirmek amacıyla iki ayrı proje hazırlanmıştır.

"Yaşam kalitesinin değerlendirilmesini amaçlayan ilk proje daha önce İstanbul'da yürütülen bir projenin bölgesel modeli olacaktır."

İkinci proje "Türkiye Diyabete Bağlı Kronik Komplikasyon Prevalansı Değerlendirme Projesi" (DICCOP) kapsamında Güneydoğu Anadolu Bölgesinde makroanjiyopati komplikasyonları (iskemik kalp hastalığı, diyabetik ayak, stroke) ve mikroanjiyopati komplikasyonları (diyabetik retinopati, nöropati ve nefropati) prevalansının araştırılması planlanmıştır. Bu amaçla geniş kapsamlı değerlendirme formu hazırlanmıştır.

Proje İstanbul Üniversitesi koordinatörlüğünde Dicle Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Sütçü İmam Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi tarafından yürütülecektir.

GAPDİAB PROJESİNİN KAPSADIĞI İLLER

Proje Gaziantep, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Elazığ, Şırnak ve Kilis illeri olmak üzere yaklaşık 10 milyon kişilik bir popülasyonu kapsamaktadır.

GAPDİAB PROJESİNE KATILAN KURULUŞLAR

Koordinator:

Türkiye Diyabet Vakfı

Üniversiteler:

Dicle Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Harran Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Sütçü İmam Üniversitesi,

Tabip Odaları:

Adıyaman Tabip Odası, Elazığ Tabip Odası, Diyarbakır Tabip Odası, Gaziantep Tabip

Odası, Kahramanmaraş Tabip Odası, Kilis Tabip Odası, Malatya Tabip Odası, Mardin Tabip Odası, Şanlıurfa Tabip Odası, Şırnak Tabip Odası,

Eczacı Odaları:

Diyarbakır Eczacı Odası, Elazığ Eczacı Odası, Gaziantep Eczacı Odası, Kahramanmaraş Eczacı Odası, Malatya Eczacı Odası, Şanlıurfa Eczacı Odası,

Sivil Toplum Kuruluşları:

Türk Diyabet Cemiyeti, Çağdaş Yaşamı Destekleme Vakfı ve Derneği, Nörolojik Bilimler Vakfı, Türkiye Diyetisyenler Derneği, Diyabet Hemşireleri Derneği, Diyabetle Güzel Yaşam Derneği, (Fatih Şubesi, Bakırköy Şubesi, Malatya Şubesi, Samsun Şubesi, Adıyaman Şubesi), Kıbrıs Türk Diyabet Derneği, Diyabet Araştırma ve Uygulama Derneği (İstanbul Şubesi, İzmit Şubesi).

İlaç Endüstrisi:

Novo Nordisk A.Ş., Lilly İlaç A.Ş., Novartis İlaç A.Ş., Smith Kline Beecham, Servier İlaç A.Ş., Pfizer İlaç A.Ş. ve Biobak A.Ş., Bilim İlaç A.Ş., B-D, Diagnomed, FMD A.Ş., Hoechst Marion Roussel, Knoll Alman İlaç A.Ş., Medisense, Roche Diagnostic, Roche Müstahzarları A.Ş. tarafından desteklenmektedir.

Odamız bünyesinde kurulan insülin bankasının işleyişi

İNSÜLİN DESTEK BİRİMLERİ YAPILANMASI VE İŞLEYİŞİ

1. Güneydoğu Anadolu Diyabet Destek Projesi amaçları doğrultusunda sağlık güvencesi olmayan (SSK, Emekli Sandığı, Bağ-Kur kapsamında olmayan ve yeşil kartı bulunmayan) 18 yaş altındaki insü-

lin kullanan diyabet hastalarının insülin ihtiyaçlarını karşılamak için proje kapsamındaki illerde İNSÜLİN DESTEK BİRİMİ (İNSÜLİN BANKASI) oluşturulacaktır.

2. Bu birimler Eczacı Odaları'nda veya Proje il yönetim ekibinin saptayacağı yerlerde kurulacaktır. birim sorumluluğu Eczacı Odası tarafından yürütülecektir. İnsülin Bankası bir buzdolabında proje kapsamında sağlanan değişik tiplerde insülin preparatları içeren bir birim olarak planlanmıştır.
3. İnsülin Bankası'na başvuran hastalar aşağıdaki belgelerle insülin bankasına başvuracaklardır:
  - a) Diyabetli olduklarına dair hekim raporu
  - b) Nüfus cüzdanı fotokopisi
  - c) Kendisini izleyen hekimin "İnsülin desteğine ihtiyacı vardır" şeklinde düzenleyeceği bir belge
  - d) İlgili hekimin düzenleyeceği reçete
4. Yukarıdaki belgelerle başvuran hastalar proje il yönetim ekibi tarafından değerlendirildikten sonra insülin verilmeye başlanacaktır.
5. İnsülin verilmeye karar verilen hastalar "GAPDİAB İNSÜLİN BANKASI KAYIT DEFTERİ" isimli bir deftere kayıt edileceklerdir. Hastaya ne kadar ve ne çeşit insülin verildiği bu deftere düzenli olarak kayıt edilecektir.
6. İnsülin Bankaları tarafından dağıtılan insülinlerin üzerinde "Güneydoğu Diyabet Destek Projesi kapsamında 18 yaş altındaki çocuklar için ücretsiz olarak verilmiştir. Parayla satılamaz" şeklinde bir band bulunacaktır.